

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ СИМӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ
IV ЧАКЫРЫЛЫШ XXXIX УТЫРЫШЫ**

Симәк авылы.

23 декабрь 2023 ел

КАРАР № 64

**«Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк
авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм
өстәмәләр кергү турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы, «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында» 2005 елның 21 июлдәгә 97-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Мөслим муниципаль районы Симәк авыл жирлеге Советының 2020 елның 14 апрелдәгә 1 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә:

1) Уставның 1 статьясындагы 1 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«1. «Мөслим муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә «Мөслим муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында «2005 елның 31 гыйнварындагы 30-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән авыл жирлеге статусы бирелгән.»

2) Уставның 5 статьясындагы 1 өлешен 14 пунктың яңа редакциядә бәян итәргә:

«14) балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшләү һәм гамәлгә ашыру, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруны оештыру һәм гамәлгә ашыру;».

3) Уставның 6 статьясындагы беренче абзацына түбәндәгә эчтәлекле 16, 17 һәм 18 пунктлар өстәргә:

«16) алкоголь, наркотик яисә башка агулы матдәләр кулланудан

исереклек халәтендә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру».

17) полициянең участок вәкаләтлесе вазифасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазифаны биләү чорына торак бина биру;

«18) алкоголь, наркотик яисә башка агулы матдәләр кулланудан исереклек халәтендә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру».

4) Уставның 14 статьясындагы 3 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«3. "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очрақларда гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) торак пунктта торак пункт чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча (муниципаль район), аның составына күрсәтелгән торак пункт керә, ул күрсәтелгән торак пункт территориясен башка торак пункт (муниципаль район) территориясенә кертүне күздә тотта;

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

3) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы торак пунктта, әгәр сайлау хокукына ия булган торак пунктта яшәүчеләрнең саны 100 дән артык кеше тәшкит итсә, торак пунктның вәкиллекле органын төзү, аның саны һәм вәкаләтләре срогы мәсьәләсе буенча гражданнар жыены гамәлгә ашыра;

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гражданнар акчасын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

5) жирлек, шәһәр эчендәге район, федераль әһәмияттәге шәһәр эче территориясе, муниципаль округ, шәһәр округы составына керә торган яки муниципаль район чикләрендә авылар территориядә урнашкан торак пунктта шушы торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә»;

7) жирлек, шәһәр эчендәге район, шәһәр эче территориясе составына керә торган торак пункт территориясе өлешендә Россия Федерациясе субъекты законы нигезендә федераль әһәмияттәге шәһәр, муниципаль округ, шәһәр округы яки муниципаль район чикләрендә авылар территориядә урнашкан торак пункт территориясенә шушы өлешендә гражданнарның үзара салымы чараларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

8) авылар территориядә урнашкан торак пунктта яңа төзелгән жирлек булдыру турында халык инициативасын күрсәтү максатларында, шулай ук яңа төзелгән жирлектә, әгәр аның сайлау хокукына ия халкы саны 300 кешедән

артмаса, яңа төзелгән жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча;

9) авыл халкының тыгызлыгы түбән булган территориядә яки авыр барып житүле урында урнашкан торак пунктта, әгәр авыл жирлегендә халык саны 100 кешедән артмаса, торак пунктны бетерү мәсьәләсе буенча;

10) авыл торак пунктында авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча.»;

11) авыл торак пунктында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс уздырганда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда конкурс уздырганда конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында да үткәрелергә мөмкин.».

5) Уставның 14 статьясындагы 14 өлешендәге өченче абзацны яңа редакциядә бәян итәргә: «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган гражданнар жыены анда сайлау хокукына ия булган торак пунктта (яки аның территориясенә бер өлешендә) яки торак пунктта яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы катнашырга хокуклы. Әгәр торак пунктта сайлау хокукына ия булган әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең яртысыннан артыгының берьюлы бергә булу мөмкинлеге булмаса, әлеге Уставка ярашлы рәвештә гражданнар жыенын Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Симәк авыл жирлегенә торак пунктларында гражданнар жыенын әзерләү һәм үткәрү тәртібе турындагы Нигезләмәдә расланган тәртіптә уздыру турында Карар кабул ителгән көннән алып бер айдан да артмаган вакытта гражданнар жыены этаплап үткәрелә. Шулай ук вакытта элеккерәк гражданнар жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә катнашуның алдагы этапларында катнашмый.

6) Уставның 14 статьясын түбәндәге эчтәлектәге 15 өлеш белән тулыландырырга:

«15. Гражданнарның жыены торак пункт территориясенә әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча жирлек составына керүче торак пункт территориясенә бер өлешендә үткәрелергә мөмкин.

Мондый жыен Симәк авыл жирлегенә Советлар тарафыннан торак пункт территориясенә тиешле өлешендә кимендә 10 кеше яшәгән төркем инициативасы белән чакырыла.

Гражданнар жыены үткәрелә торган торак пункт территориясенең чикләре, жирле әһәмияттәге тиешле мәсьәләләргә хәл итүдә торак пункт территориясенә күрсәтелгән өлешендә яшәүчеләрнең мәнфәгатьләрен бердәмлеге критерийларынан чыгып, Симәк авыл жирлегенә Советлар карары белән билгеләнә.».

7) Уставның 16 статьясындагы 9 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«9. Территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыручы гражданнар жыелышының, конференциясенә аерым вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) территориаль ижтимагый үзидарэ органнары структурасын билгеләү;
- 2) территориаль ижтимагый үзидарэ уставын кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- 3) территориаль ижтимагый үзидарэ органнарын сайлау;
- 4) территориаль ижтимагый үзидарэ эшчәнлегенә төп юнәлешләрен билгеләү;
- 5) территориаль ижтимагый үзидарэ керемнәре һәм чыгымнары сметасын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- 6) территориаль ижтимагый үзидарэ органнары эшчәнлегә турындагы хисапларны карау һәм раслау;
- 7) инициативалы проект турында фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү».

8) Уставның 16 статьясына түбәндәге эчтәлеккә 10.1 өлеш өстәргә:

«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары проект инициаторлары буларак инициативалы проектны тәкъдим итәргә мөмкин»;

9) Уставның 16.1 статьясындагы 5 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«5. Авыл торак пунктының старостасы үзенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү мәсьәләләре буенча жирле үзидарэ органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданның жыеннарында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу аша, мондый чаралар нәтижәләре буенча жирле үзидарэ органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән мөрәжәгатьләр һәм тәкъдимнәр жиберә;

3) жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча авыл торак пункты халкына мәгълүмат бирә, шулай ук аларны жирле үзидарэ органнарыннан алынган башка мәгълүматка житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарэ органнарына гавами тыңлаулар һәм ижтимагый фикер алышулар оештыруда һәм уздыруда, аларның нәтижәләрен авыл торак пунктында халыкка игълан итүдә ярдәм итә;

5) авыл торак пунктында яшәүчеләр өчен өстенлеккә әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча инициатив проект кертү инициативасы белән чыгыш ясарга хокуклы;

6) Россия Федерациясе субъекты Законына ярашлы рәвештә муниципаль берәмлек уставында һәм (яки) муниципаль берәмлек вәкилләккә органының норматив хокукый актында каралган башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.».

10) Уставның 19 статьясындагы 10 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе жирлек Советы раслаган гавами тыңлаулар турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм жирлек халкына гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр

итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан ук таныштыруны, шул исәптән аны жирле үзидарә органының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру юлы белән яки жирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән, әгәр жирле үзидарә органының үз эшчәнлегә турында мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, Татарстан Республикасының рәсми сайтында яисә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында "Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегә турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлегә турында" 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән таныштыруны, шул исәптән аны жирлек кешеләренең рәсми сайтында тәкъдим итү мөмкинлеген, рәсми рәвештә кабул ителгән карарларны, шул исәптән гавами тыңлауларда, аларны ачык рәвештә бастырып чыгару буенча тәкъдимнән житкерүне (шул исәптән, аларны гавами тыңлауларны да) тәмин итүне күздә тотарга тиеш.

Район Советы раслаган гавами тыңлаулар турындагы нигезләмәдә район халкының муниципаль хокукый акт проекты буенча үз искәртмәләрен һәм тәкъдимнән кертү мөмкинлеген тәмин итү өчен материаллар һәм мәгълүмат урнаштыру, шулай ук район халкының ачык тыңлауларда катнашуы өчен, рәсми сайтның мондый максатлары өчен мәжбүри файдалану таләпләрен үтәү белән "Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы" федераль дәүләт мәгълүмат системасы файдаланылырга мөмкин, әлегә статьяның максатлары өчен файдалану тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

11) Уставның 19 статьясындагы 11 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«11. Генераль планнар проектларына, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияләргә ылану проектларына, территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләре проектларына, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларны, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару буенча расланган кагыйдәләр булмаганда, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләренә кагылган сораулар, Россия Федерациясә шәһәр төзелеш кодексы белән билгеләнгән нигезләмәләргә исәпкә алып, шулай ук ижтимагый фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин .

12) Уставның 20 статьясындагы 1 өлешен яңа редакциядә баян итәргә:

«1. Жирле эһемияттәге мәсьәләләрне тикшерү, жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарә вазыйфаи затлары эшчәнлеге турында халыкны мәғълүматлаштыру, инициатив проектлар кертү һәм аларны карау, территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләрен тикшерү өчен муниципаль берәмлек территориясендә гражданнар жыеннары үткәрелергә мөмкин».

13) Уставның 20 статьясындагы 4 өлешенә түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«Инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналты яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициатив проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жыенын билгеләү һәм үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.».

14) Уставның 22 статьясындагы 2 өлешен яна редакциядә баян итәргә:

«2. Гражданнардан сораштыруда сайлау хокукына ия жирлек халкы катнашырга хокуклы. Инициатив проектны хуплау турында гражданнарның фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораштыруда 16 яшькә житкән муниципаль берәмлек яки аның инициатив проектны гамәлгә ашырырга тәкъдим ителгән өлеше халкы катнашырга хокуклы.».

15) Уставның 22 статьясындагы 3 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә:

«3) жирлектә яки аның инициатив проектны гамәлгә ашырырга тәкъдим ителгән өлешендә яшәүче уналты яше тулган кешеләрне – әлеге инициатив проектны хуплау турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен»;

16) Уставның 22 статьясындагы 5 өлешен яна редакциядә баян итәргә:

«5. Гражданнарны сораштыру билгеләү турындагы карар жирлек Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү өчен жирлекнең «Интернет» мәғълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайты файдаланылырга мөмкин. Авыл жирлеге Советының гражданнарны сораштыру билгеләү турында норматив хокукый актында түбәндәгеләр билгеләнә:»;

1) сораштыру уздыру датасы һәм сроклары;

2) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган сорауны (сорауларны) формулаштыру турында;

3) сораштыру үткәрү методикасы;

4) сораштыру кәгазенең формасы;

5) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны;

6) «Интернет» мәғълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтынан файдаланып, гражданнар арасында сораштыру уздырган очракта сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе»;

17) Уставның 22 статьясындагы 7 өлешенә 1 пунктны яна

редакциядә бәян итәргә:

«1) жирлек бюджеты акчалары исәбеннән - жирлекнең жирле үзидарә органнары яисә муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча сораштыру уздырганда;».

18) Уставның 28 статьясына түбәндәге эчтәлекле 4.1 өлешне өстәргә:

Совет депутатына үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә гамәлгә ашыру өчен, айга алты эш көне дәвамында эш урынын (вазифасын) саклау гарантияләне.

19) Уставның 28 статьясындагы 7.2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«7.2. Үз чыгымнары, шулай ук тормыш иптәше һәм балигъ булмаган балаларының жир кишәрлеге, башка күчемсез милек объекты, транспорт чарасы, кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (склад) капиталында катнашу өлеше, пайлар) сатып алу буенча һәр килешү буенча календарь мәгълүматларны тапшыру елына кадәр (алга таба - хисап чоры), әгәр мондый килешүләрнең гомуми суммасы әлеге кешенең һәм аның хатынының (тормыш иптәшенең) хисап чорына кадәрге соңгы өч елдагы гомуми керемнән һәм бу килешүләр төзелгән акча алу чыганаclarы турында артык булса.».

20) 7.3 нче өлештә., 28 уставның 7.4 статьясында "Президент" сүзен "Башлык (Рәис)" сүзе белән алыштырырга

21) уставның 28 статьясындагы 7.5 өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

22) Уставның 38 статьясындагы 1 өлешенә 7 пункттын яңа редакциядә бәян итәргә:

"7) Россия Федерациясе граждандлығын яки чит ил дәүләте граждандлығын туктату - Россия Федерациясе халыкара килешүендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданды жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил дәүләте граждандлығы булу яисә Чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ Россия Федерациясе гражданды яисә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданды булырга хокуклы, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;».

23) Уставның 44 статьясындагы 1 өлешенә 9 пункттын яңа редакциядә бәян итәргә:

«9)чит ил граждандына жирле үзидарә органнарына сайланырга хокук биргән Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнаша торган чит ил граждандлығы яки Россия Федерациясе граждандлығы туктатылу, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайлану хокукы булган чит ил граждандының яки Россия Федерациясе граждандының чит ил территориясендә даими яшәүгә хокукын раслый торган башка документ яки яшәүгә хокук яки чит ил граждандлығы булу (Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе белән башкасы каралмаган очракта)»;

24) 44 статьяның 5 өлешендә «Президент» сүзен «Башлык (Рәис)» сүзенә алмаштырырга.

25) Уставның 45 статьясындагы 1 өлешенә 1,2 пункттын яңа

редакциядә бәян итәргә:

«1) федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, яклар конфликттын булдырмау һәм (яисә) жайга салу чараларын затның күрмәве;

«2) граждан хезмәткәрләре тарафыннан үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, тулы булмаган белешмәләр яки белә торып дәрәс булмаган белешмәләр тапшыру ;»;

26) Уставның 45 статьясындагы 2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«2. Муниципаль вазыйфаны биләүче кеше, аңа буйсынган кешенең мәнфәгатьләре конфликттына китерә яки китерә ала торган шәхси мәнфәгатьләре барлыкка килүе турында белгән кеше, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән кеше мәнфәгатьләре конфликттын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмәгән очракта, ышанычын югалту сәбәпле, эштән азат ителергә (вазыйфасыннан азат ителергә) тиеш, аның ягы-аңа буйсынган кеше, федераль законнар белән билгеләнгән очраклар.».

27) Уставның 51 статьясындагы 3 өлешенең икенче абзацын яңа редакциядә бәян итәргә:

«Жирлекнең сайлау комиссиясе тәкъдимнәр нигезендә формалаша: Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасында, Татарстан Республикасы Дәүләт Советында депутат мандатларын бүлүгә рөхсәт ителгән кандидатлар исемлеген тәкъдим иткән сәяси партияләр; «Дәүләт депутатларын сайлау турында» 2005 елның 18 маендагы 51-ФЗ номерлы Федераль законның 821 статьясы нигезендә депутат мандатларын тапшырган кандидатларның федераль исемлеген тәкъдим иткән сәяси партияләр Россия Федерациясе Федераль Жыены Думасы"; Татарстан Республикасы Сайлау кодексының 971 статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатлар исемлеген тәкъдим иткән сәяси партияләр; башка сәяси партияләр һәм башка ижтимагый берләшмәләр; яшәү, эшләү, хезмәт итү, уку урыны буенча сайлаучылар жыеннары; элекке состав жирлегенең сайлау комиссиясе; Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе; территориаль сайлау комиссиясе.».

28) Уставның 55 статьясындагы 3 өлешенең 9 пунктың яңа редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданына муниципаль хезмәттә булу хокукы бирүче Россия Федерациясенең халыкара килешүендә катнаша торган чит дәүләт гражданлыгы туктатылу турында муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма туктатылган көннән алып биш эш көненнән дә соң булмаган вакыт аралыгында, Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданына муниципаль хезмәттә булу хокукы бирүче Россия Федерациясенең халыкара килешүендә катнаша торган чит дәүләт гражданлыгы туктатылу турында эшкә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) язмача формада хәбәр итәргә»;

29) Уставның 55 статьясындагы 3 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 9.1 пунктны өстәргә:

«9.1) чит дәүләт гражданлыгы алу яки чит илдә яшәүгә рөхсәт алу яисә чит дәүләт территориясендә гражданинның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алу турында муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма бу хакта билгеле булган көннән алып биш эш көненнән дә соң булмаган вакытта чит дәүләт гражданлыгы алу яки чит илдә яшәүгә рөхсәт алу яисә чит дәүләт территориясендә гражданинның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алу турында эшкә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) язмача формада хәбәр итәргә».

30) Уставның 69 статьясындагы 2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«2. Прокурор үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру барышында гамәлдәге норматив хокукый актларны камилләштерү кирәклеген билгеләгәндә, закон чыгару инициативасы хокукына ия булган закон чыгару органнарына законнарны һәм башка норматив хокукый актларны үзгәртү, тулыландыру, гамәлдән чыгару яки кабул итү турында тиешле һәм түбән дәрәжәдәге тәкъдимнәр кертергә хокуклы.»

31) Уставның 69 статьясындагы 4 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«4. Эшмәкәрлек эшчәнлегә һәм башка икътисади эшчәнлек субъектлары өчен яңа мәжбүри таләпләр, инвестиция эшчәнлегә субъектлары өчен яңа бурычлар билгели торган яки муниципаль норматив хокукый актлар белән элек каралган мәжбүри таләпләрне, бурычларны үзгәртә торган муниципаль норматив хокукый актлар проектлары, законнар белән каралган очрактардан тыш, Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль норматив-хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органнары тарафыннан жайга салу йогынтысы ягыннан бәяләнәргә мөмкин.

1) жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләүче, үзгәртүче, туктатып торучы, гамәлдән чыгаручы Жирлек Советы норматив хокукый актлары проектлары;

2) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Жирлек Советы норматив хокукый актлары проектлары;

3) гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорга табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатыннан эшләнгән норматив хокукый актлар проектлары».

32) Уставның 72 статьясына түбәндәге эчтәлекле 12 өлешне өстәргә:

«12. "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында" кабул ителгән көннән алып 10 эш көне эчендә муниципаль норматив хокукый актыны рәсми бастырып чыгарган (игълан иткән) очракта (PRAVO.TATARSTAN.RU) аны вәкаләтле органга жибәерү таләп ителми.»

33) Уставның 79 статьясындагы 3 өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

34) Уставның 88 статьясындагы 2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек уставы, жирлек Советының жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары дәүләт теркәве узганнан соң рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм алар рәсми басылып чыкканнан соң (халыкка житкерелгәннән) үз көченә керә. Жирлек башлыгы теркәлгән жирлек уставын, жирлек Советының жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органынан "Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында" 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр кертү турында хәбәрнамә кәргән көннән алып жиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) тиеш.

2. Әлеге карарны законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт тарафыннан теркәү уздыру өчен жибәрергә.

3. Әлеге карарны Симәк авыл жирлегә мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә), шулай ук Мөслим муниципаль районының рәсми сайтында <https://muslumovo.tatarstan.ru/> һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга <https://pravo.tatarstan.ru/>.

4. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

**Мөслим муниципаль районы
Симәк авыл жирлегә башлыгы**

Р.Ә.Садертдинов